

ANALÝZA KATEGÓRIE: „OCHRANA PROTI HMYZU“

Repelenty kupujeme príležitostne a sezónne, a to najmä vtedy, ak sa chystáme k vode, stanovať, rybáriť, alebo jednoducho tam, kde predpokladáme zvýšený výskyt hmyzu. Tento rok bol úvod do letnej sezóny suchý, čo sa prejavilo aj na menšom výskyte komárov a vlašnom dopyte po repelentoch. —

Red, Zdroj: Dr. Max, dm drogerie markt, YouGov, MEDIAN SK, Foto: National Institute of Allergy and Infectious Diseases / Unsplash.com

Sezóna je od mája do júla

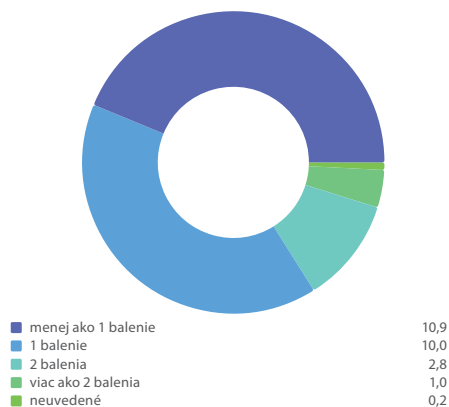
Repelenty sa v nákupných košíkoch slovenských domácností objavujú prevažne počas letných mesiacov, pričom najviac nákupov prebieha podľa YouGov od mája do júla. Najsilnejším mesiacom bol aj v uplynulom roku júl. „Domácnosti si repelenty obvykle zaobstarajú 1- až 2-krát do roka. Priemerná kupujúca domácnosť minula na repelenty za posledných 12 mesiacov približne 6 EUR, pričom výdavky medziročne mierne klesli. Najvyššiu čiastku si na nákupy repelentov vyčlenili rodiny s predškólakom a rodiny s tinedžerom. Viac ako polovica celkových výdavkov na repelenty smerovala do akciových nákupov. Cenové zvýhodnenia teda zohrávajú významnú rolu pri rozhodovaní o kúpe. Z hľadiska preferovaných nákupných miest dominujú

drogérie – práve tam nakúpilo repelenty najviac domácností a smeruje tam aj najväčší podiel výdavkov na tento sortiment,“ sumarizuje vývoj v segmente **Veronika Némethová**, Senior Consultant, YouGov. Údaje sú z prieskumu YouGov Shopper panel za obdobie MAT Máj 2025.

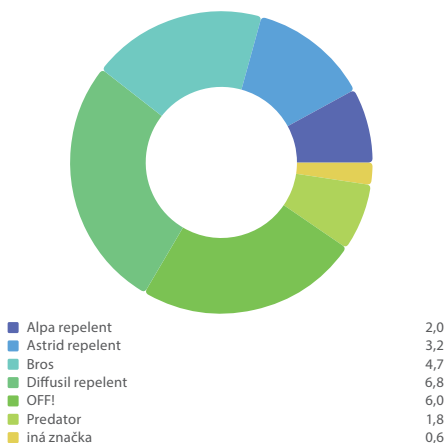
Aj zo šírky ponuky a dostupnosti repelentov možno usudzovať, že spotrebiteľia z pohľadu aplikácie uprednostňujú aerosóly a mechanické rozprašovače. Relatívnou novinkou je špeciálny 360° ventil, ktorý umožňuje aplikáciu prakticky v akejkoľvek pozícii a rozprašuje prípravok účinnejšie ako bežné rozprašovače.

Sucho nepraje komárom ani repelentom

Koľko balení repelentov (prostriedkov odpudzujúcich bodavý hmyz) ste použili za posledných 12 mesiacov?

REPELENTY (prostriedky odpudzujúce bodavý hmyz)
Značky - používa najčastejšie

Zdroj: MEDIAN SK, MML-TGI, 4.+1./2025, Pozn.: Repelenty (prostriedky odpudzujúce bodavý hmyz) použilo za posledných 12 mesiacov 24,9 % opýtaných.

MEDIAN SK, MML-TGI, 4.+1./2025

„Aktuálna sezóna zatiaľ nepraje predajom repelentných výrobkov. Suchá jar a aj začiatok leta spôsobili, že komárov je výrazne menej, a teda dopyt zákazníkov po repelentoch je v porovnaní s minulým rokom menší,“ uviedla pre instore Slovakia **Mária Šimonovičová**, sortimentná manažérka dm drogerie markt a dodáva: „Všeobecne k trendom v predaji možno povedať, že medzi zákazníkmi a zákazníkmi sa stále obľúbenejšie stávajú produkty určené špeciálne pre deti alebo tzv. náramky - ako pre deti, tak aj pre dospelých. Stúpa tiež obľúba elektrických odparovačov do zásuvky, ktoré zákazníci preferujú pre jednoduchosť použitia a dlhotrvajúcu ochranu. Čoraz viac sa tiež predávajú multi-insect produkty, ktoré kombinujú účinnosť proti komárom i kliešťom.“

„Predaj repelentov je výrazne sezónny. Najvyšší dopyt zaznamenávame počas jarných a letných mesiacov. V tomto období prirodzene dochádza ku kolísaniu predajných objemov v závislosti od počasia a intenzity výskytu hmyzu. V posledných rokoch však pozorujeme mierny pokles predajov, ktorý môže byť ovplyvnený práve sezónnymi faktormi. Najpredávanejšími produktmi sú potom tie s vyššou účinnosťou, najmä s koncentráciou DEET okolo 20 %,“ komentuje vývoj **Kvetoslava Kirchnerová**, Manažér internej a externej komunikácie siete Dr. Max.

Pre deti aj senzitívnych ľudí

Kým repelenty spadajú pod širšiu kategóriu Ochrana proti hmyzu, môžeme sa na ne pozrieť aj v jemnejšom delení na segmenty. Napríklad BIO a prírodné repelenty, repelenty pre deti a repelenty pre ľudí s citlivou pokožkou. „BIO alternatívne repelenty sú na Slovensku skôr okrajovou záležitosťou. Zákazníci uprednostňujú spoľahlivosť. Pre tých, ktorí vyhľadávajú šetrnejšie výrobky, ponúkame v sieti dm drogerie markt repelenty značky S-Quito free na prírodnej báze s citrónovým eukalyptom, prírodný repelent od značky Wooden Spoon alebo repelentné náramky Yetush. Zákazníci s citlivou pokožkou a rodiny s deťmi, samozrejme, častejšie volia prípravky označené ako „pre deti“ či „s citlivou pokožkou,“ hovorí M. Šimonovičová z dm drogerie markt.

Kvetoslava Kirchnerová za Dr. Max konštatuje, že dopyt po prírodných alternatívach sa postupne zvyšuje: „Momentálne tvoria tieto produkty približne 22 % z celkového predaja repelentov, čo predstavuje nárast o 15 % oproti roku 2023.“

Stúpajúci počet alergikov a senzitivných ľudí sa prejavuje skôr pri výbere potravín, ako pri produktoch, ktoré používajú sezónne, teda mesiac či dva. Odborníci alergikom odporúčajú vyhýbať sa prípravkom s účinnou látkou DEET vo vysokých koncentráciách (nad 30 %) a uprednostniť radšej prípravky so spomenutým eukalyptom, tea tree (čajovník, austrálsky čajovník) či citrónelou, menej dráždivé látky sú icaridín (picaridín) a IR3535 (známy aj ako alternatíva k DEET.) DEET je skratka pre N,N-dietyl-m-toluamid. Táto chemická látka je odpudzujúca hmyz – nezabíja ho, ale bráni mu prísť na pokožku. DEET pôsobí najmä proti komárom, kliešťom, ovadom a muchám. Viaceré prípravky pre deti napríklad obsahujú už aj UV filter. Deťom obvykle tieto prípravky smrdia, no každá parfumácia je potenciálnou príčinou alergickej reakcie.

Prípravky po bodnutí a uštipnutí

Zaujímavé je, že zákazníci a zákaznice dbajú primárne na prevenciu. Chcú predísť uštipnutiu a bodnutiu. Málokedy rovno s repelentom kúpia aj prípravky po bodnutí hmyzom, hoci sa podiel týchto prípravkov na predajoch v lekárnach Dr. Max postupne zvyšuje. „Prípravky na upokojenie pokožky tvoria len 10% z celkového predaja repelentov. Najobľúbenejšou formou je roll-on vďaka pohodlnej aplikácii,“ potvrdzuje M. Šimonovičová za dm drogerie markt. Účinné sú

aj gélové prípravky s upokojujúcim účinkom, napr. aloe vera alebo URGO Filmogel, prípadne prípravky s antihistaminikami typu Fenistil či Psilo-balsam. Mnohí spotrebiteľia siahnu aj po „babských receptoch“ a potierajú si miesta po uštipnutí či bodnutí hmyzom rozkrojenou cibulou, zemiakom, medom alebo jablčným octom.

Za posledné roky sa do ponúk e-shopov aj kamenných sietí a lekární dostali aj elektronické prístroje po uštipnutí / bodnutí hmyzom. Podľa Dr. Max ide o novšiu, doplnkovú kategóriu, ktorá zatiaľ tvorí len zanedbateľný podiel ako na celkových predajoch, tak aj na predajoch kategórie repelentov a prostriedkov po uštipnutí / bodnutí. Účinok prenosných (vreckových) zariadení na batériu je v lokálnej tepelnej terapii. Na zariadení je maličká keramická doska, ktorá sa po zapnutí rýchlo ohreje na približne 50 °C. Teplo sa aplikuje priamo na postihnuté miesto počas niekoľkých sekúnd. Vysoká koncentrovaná teplota rozkladá bielkoviny zo slín alebo jedu hmyzu, čím sa urýchľuje hojenie a zmierňuje svrbenie.

Z pohľadu category managementu je vhodné počas sezóny vystaviť prípravky z kategórie Ochrana proti hmyzu aj v pokladničnej zóne. Pri rozhodovaní o kúpe zohrávajú úlohu cena a značka. Podľa MEDIAN SK sú najčastejšie používanými značkami OFF! a Diffusil repellent. Zväčšuje sa ale aj množina zákazníkov, ktorí hľadajú vhodný pomer medzi dlhotrvajúcim účinkom a šetrnosťou k pokožke a prírode.

Kategóriu „Ochrana proti hmyzu“ môžeme vnímať aj v širšom kontexte ako osobnú, kontaktnú (takmer módnym doplnkom sú aj repelentné náramky) a potom takpovediac preventívnu, ktorá chráni ľudí v prostredí, kde sa pohybujú. Ak berieme do úvahy bodajúci a štípajúci hmyz, teda prevažne komáre, tak sezónne veľmi žiadaný segment tvoria dymiace špirály (napr. značky BROS, Raid, TRIXLINE), ktoré sa využívajú v exteriéroch priestoroch, ako balkóny, terasy, záhrady. Mechanizmus účinku spočíva v tlení špirály, ktorá postupne uvoľňuje dym s insekticídnym účinkom. Spotrebiteľsky, ale aj v gastronómii – práve na terasách a v záhradkách – sú obľúbené pre svoju nenáročnú aplikáciu a zloženie.

Podobné „esteticko-praktické“ použitie majú fakle (obvykle bambusové) a sviečky proti hmyzu, resp. repelentné sviečky (napr. značky Bolsius, Deminas, Chatsworth, Atmosphaera). Jednak sú dekoratívnym prvkom, ktorý svieti a často aj príjemne vonia (vďaka citrónelu, rozmarínu a pod.). Vyššie uvedené prípravky sú aj v bežnom sortimente DYI reťazcov a e-shopov.

Obvykle v drogériách má zastúpenie aj segment sprejov proti lezúcemu a lietajúcemu hmyzu (napr. značky BROS, Biolit, Raid, Diffusil, Effect, ANTIVESPE a pod.), ktoré nie sú určené na aplikáciu na kožu, ale sú určené na aplikáciu na mieste výskytu hmyzu. Opäť viac preventívne a až skoro dekoratívne použitie majú rôzne lapače a pasce na hmyz (napr. značky Biostop, Waspinator, BROS), ktoré lákajú lietajúci hmyz na sladké arómy a feromóny, pričom hmyz sa lapí do pasce a nedostane sa von z nej von.

Sub-segmentom sú potom elektrické odpudzovače a lapače hmyzu (napr. Tristar, Bros, Raid), ktoré fungujú buď na batérie alebo sú napájané zo siete. Mechanizmus je pri elektrických odparovačoch založený na postupnom uvoľňovaní repelentnej látky z tekutiny alebo tablety, ale sú aj odpudzovače ultrazvukové. Elektrické lapače hmyzu využívajú UV-A svetlo a mriežku pod elektrickým napätím. Používajú sa v interiéri (okrem domácností aj v skladoch maloobchodných prevádzok) aj exteriéri.